

V U.S.Steel protestný pochod
a nakoniec dohoda – str. 3

Štrajková pohotovosť v SAD
Prešov a Bardejov – str. 3

Fotoreportáž z protestných
zhromaždení KOZ SR – str. 4-5

Predseda Rady OZ KOVO:

PRÁVA, KTORÉ MÁME, SI ZOBRAŤ NEDÁME!

Môžu rásť stromy až po oblačky? Áno, keď tomu začneme veriť a budeme na tom usilovne pracovať.

Na zložité otázky pritom nie sú jednoduché riešenia. Všetko zadarmo a jednoducho ponúkajú väčšinou populistu, ktorí sami nič nedokázali. A ľudia sú pre svoju zaneprázdnenosť a ľahostajnosť ochotní tomu aj uveriť - najmä, ak im to médiá, sociálne siete či populistickí politici opakujú dookola.

Sklamanie však býva veľké a straty ešte väčšie. Nič nie je zadarmo. A keď to je zadarmo, obvykle to býva veľmi drahé.

Ak sa chceme mať lepšie a budovať lepšiu budúcnosť, musíme si vyhrnúť rukávy a niečo pre to urobiť. Odbory a Odborový zväz KOVO ponúkajú silu a jednotu. Ak bude veľká a my v tejto súdržnosti vydržíme, musíme ustúpiť aj minister práce pri znižovaní minimálnej mzdy, zmeny mzdových nárokov, príplatkov, dôchodkov či Zákonníku práce. **Všetko záleží od nás, našej jednoty, nášho postoja, nášho presvedčenia!**

Ak zamestnanci postaví múr iba z papiera a slov, pre vládu a zamestnávateľov to nebude žiadna prekážka.

Len múr z ocele a betónu odradí ministrov aj zamestnávateľov konať proti ľuďom, proti zamestnancom a cielene im znižovať ich sociálne a mzdové štandardy. Tým múrom sú ľudia, ich jednota, spoločný postup a vytrvalosť.

Komunikujeme medzi sebou, zdieľajme spoločné hodnoty, držíme spolu a výsledok príde! Našími najväčšími zbraňami sú vytrvalosť, čas a jednota. Vytrvajte!

Práva, ktoré máme, si zobrať nedáme!

PhDr. Emil MACHYNA

Protesty KOZ SR

„Za práva všetkých zamestnancov“

„Práva, ktoré máme, si zobrať nedáme“, „Bojujeme za všetkých“ alebo „Sme ľudia, nie stroje“ boli heslá, ktoré dominovali protestným pochodom odborárov v šiestich krajských slovenských mestách. Konfederácia odborových zväzov SR (KOZ SR), ktorá združuje 25 výrobných a nevýrobných odborových zväzov a je najväčšou stavovskou organizáciou, zastupujúcou zamestnancov na Slovensku, ich zorganizovala v snahe upozorniť vládu, že všetci pracujúci si zaslúžia rešpekt a korektné rokovanie.

Porušenie zákona o minimálnej mzde i tripartitného dialógu

Dôvodom protestov sú navrhované legislatívne zmeny slovenskej vlády, za ktorými vidia odbory snahu znižovať mzdové a sociálne štandardy pracujúcich. **Minister práce a sociálnych vecí, Milan KRAJNIAK, totiž na poslednom rokovaní Hospodárskej a sociálnej rady SR prerušil v bode, týkajúcom sa ustanovenia minimálnej mzdy na rok 2021, rokovanie a odišiel so zástupcami zamestnávateľov na individuálne stretnutie, čo sa do-**

teraz ešte nikdy nestalo. KOZ SR to považuje za hrubé porušenie princípu tripartitného sociálneho dialógu a na protest proti takémuto konaniu odišli odborári z rokovania tripartity. Minister práce následne navrhoval a vláda a parlament v prvom čítaní schválili zmenu zákona o minimálnej mzde, vrátane nedodržania automatu, ktorý určuje Zákon o minimálnej mzde, zníženie príplatkov, minimálnych mzdových nárokov, 13. dôchodkov. Plánuje sa zrušenie stropu dôchodkového veku, či výhod 13. a 14. platu, zmena zákona o tripartite, či Zákonníka práce v otázke reprezentatívnosti odborov.

Pokračovanie na 4. a 5. strane.

Minimálna mzda „len“ 623 eur, príplatky sa odstrihnú

SKONČIL NA SLOVENSKU SOCIÁLNY ZMIER?!

Slovenská vláda a následne poslanci Národnej rady SR schválili na svojom septembrovom zasadnutí v prvom čítaní novelu zákona o minimálnej mzde a zmeny Zákonníka práce, upravujúcich - okrem iného - výšku budúcoročnej minimálnej mzdy. Tá sa má v roku 2021 zvýšiť zo súčasných 580 eur na 623 eur. Hodinová minimálna mzda potom dosiahne 3,580 eur. Keby však vláda dodržala zatiaľ stále platný zákon o minimálnej mzde, v budúcom roku by táto stúpila viac - na 656 eur mesačne.

Taká bola aj požiadavka odborov z Konfederácie odborových zväzov SR, ktoré na rokovaní Hospodárskej a sociálnej rady SR (tripartite) zastupujú stranu zamestnancov. V rámci rokovania tripartity sa odborári spolu so zástupcami zamestnávateľov snažia každoročne dohodnúť na výške budúcoročných minimálnych mzdových nárokov - bohužiaľ, zväčša neúspešne. Potom nastupuje minister práce, ktorý prichádza s vlastným návrhom a predkladá ho vláde.

SOCIÁLNY MINISTER – PRE KOHO?

V tomto roku však minister práce, sociálnych vecí a rodiny, Milan KRAJNIAK, porušil zákon o minimálnej mzde i princíp sociálneho dialógu. Hoci sa tripartita stretla len dvakrát, nečakal na dohodu či nedohodu odborov so zamestnávateľmi, ale ešte v júli sám predložil obom stranám návrh na zníženie výšky budúcoročnej minimálky, a to na 620 eur. Keď s ním odborári z Konfederácie odborových zväzov (KOZ) nesúhlasili, vyzval zamestnávateľov na samostat-

AKO MINISTER PRÁCE ZAMESTNANCOV OKLAMAL

né rokovanie s tým, že po návrate odprezentoval výsledok, ktorý označil za „ústupok“ voči zamestnancom. Súhlasil totiž so zrušením vlastného návrhu, kontrovernej, tzv. štartovacej minimálnej mzdy - ktorá však bola protiústavná a diskriminačná - a svoj pôvodný návrh na výšku budúcoročnej minimálnej mzdy navýšil o tri eurá na konečných 623 eur. Odborárov - za ich neobľomný postoj - označil za vydieračov.

Pokračovanie na 2. strane.

Očami podpredsedníčky Rady OZ KOVO

Tripartita podľa Krajniaka

Spôsob, akým sa minister Milan KRAJNIAK rozhodol riešiť vzniknutú situáciu v tripartite, vypovedá nielen o jeho neschopnosti rešpektovať odlišný názor, ale tiež o jeho osobnostnej malosti.

Rokovací poriadok Hospodárskej a sociálnej rady predpokladá, že názory jej členov na predložený návrh môžu byť rozdielne, a v takom prípade sa odlišné stanoviská členov tripartity uvedú do záznamu z rokovania. Rokovanie o výške minimálnej mzdy tak mohlo skončiť záznamom o odlišnom stanovisku sociálnych partnerov a návrh by bol predložený do ďalšieho legislatívneho procesu s rozporom. Tak, ako sa to v minulosti už stalo mnohokrát.

Lenže minister práce, zrejme neznalý pravidel a zásad vedenia tripartitného sociálneho dialógu, urobil z tripartity bipartitu a s aroganciou sebe vlastnou výsledkom separátneho rokovania so zamestnávateľmi označil za dohodu, ignorujúc zástupcov zamestnancov a ich názor. Nedá sa to označiť inak ako arogancia moci. Odchod zástupcov KOZ SR z rokovania tripartity bol pre mňa jedinou adekvátnou reakciou a protestom proti bezprecedentnému porušeniu pravidiel tripartity.

Tým však urazený minister neskončil. A tak sa - ako odveta za neústupčivosť odborov - objavil návrh novely Zákonníka práce i zákona o tripartite, ktorý má zmeniť pravidlá hry. Samozrejme, oslabením postavenia odborov. Ako inak? Lepšie povedané oslabením tých, ktorí nehodlajú prítakať každému demagogickému tvrdeniu ministra a naopak, vytvorením priestoru pre nové lojálne odbory, ktoré s vidinou svojho zastúpenia v tripartite sú ochotné akceptovať aj znížovanie nárokov zamestnancov garantovaných zákonom. Veľmi príjemné, veľmi neprofesionálne, veľmi nebezpečné!

Nejde tu totiž len o samotnú výšku minimálnej mzdy. Ide predovšetkým o rešpekt voči sociálnemu partnerovi na strane zamestnancov, zastupujúceho takmer 900 000 pracujúcich, ktorého minister odignoroval, pretože si dovolil mať na vec iný názor. Je to zároveň cesta, ako oslabením odborov následne siahnuť aj na práva zamestnancov, ktorých hlas bude, bez adekvátneho zastúpenia, umlčaný.

Táto arogancia moci, ohrozujúca princípy právneho štátu, nesmie ostať nepovšimnutá! Prvou odpoveďou odborov majú byť verejné protesty, zatiaľ v šiestich slovenských mestách. Minister KRAJNIAK pripravované aktivity odborov nazval divadlom! Aj tak sa dá viesť sociálny dialóg...

Každá krízová situácia má v sebe potenciál zmeny. Je teraz len a len na nás, aby sme túto príležitosť využili. Odbory majú na to - byť nositeľom tejto zmeny!

JUDr. Monika Benedeková

SKONČIL NA SLOVENSKU SOCIÁLNY ZMIER?!

Pokračovanie z 1. strany.

Odbory pritom vo svojej požiadavke na 656 eur nežiadali nič navyše, len aby boli dodržané zákonom garantované mzdové a sociálne štandardy!

Do svojej ponuky pre zamestnávateľov „sociálny minister“, ktorý ešte pred rokom z opozície „bojoval za vyššiu minimálnu mzdu na Slovensku“ a hlasoval za platný zákon o minimálnej mzde, prihodil aj zníženie minimálnych mzdových taríf, zníženie automatu pre výpočet minimálnej mzdy, zníženie príplatkov a ich zmrazenie po budúcom roku. Minister sa tak priklonil k úspore nákladov zamestnávateľov na úkor občanov a v žiadnom prípade to nemôže prezentovať ako pomoc zamestnancom, keďže im zobral to, na čo mali legitímny a zákonný nárok.

● **Minimálna mzda vo výške 623 €** pomôže asi 10% zamestnancom, ktorí ju zarábajú, no mohli zarábať viac, a to až 656 €, keďže táto zákonná úprava stále existuje. **Prišli tak o 33 € mesačne.** 43,56 miliónov eur sa ročne ušetrí na týchto zamestnancoch v záujme odvrátenia hospodárskych škôd. Snáď sa rovnaká suma ušetrí aj na ziskoch podnikov.

● Veľkí zamestnávateľia minimálnu mzdu neplatia, sami priznávajú, že ich minimálna mzda až tak nezaujímá, neprekáža im jej samotná výška, ale neustále volali po zmrazení príplatkov a zrušení/zmrazení minimálnych mzdových nárokov podľa stupňa náročnosti práce (Zákonník práce). A v tomto im tiež vyšiel minister v ústrety.

● **Minister vymenil dodržanie zákona a garantovaný rast minimálnej mzdy za zmrazenie mzdových zvýhodnení za prácu v sobotu, v nedeľu, v noci.** Zamestnanci od roku 2022 už nedostanú ani cent navyše za svoju prácu v neštandardných pracovných časoch, kým veľkým zamestnávateľom nevzrastú náklady ani o cent! Zmrazenie príplatkov znamená, že sa po roku 2022 nebudú nijako zvyšovať. Napriek tomu, že ekonomická kríza a spomalenie sa odhaduje najmä tento, možno budúci rok, bez ohľadu na zlepšujúcu sa ekonomickú situáciu, či rast cien alebo priemerných miezd, zamestnanci budú dostávať stále rovnaké príplatky za prácu v neštandardných pracovných časoch. Jedni z najviac vyťažovaných pracovníkov počas pandémie, pracovníci v obchode, ktorí pravidelne vykonávajú svoju prácu cez víkendy, budú dostávať paušálny príplatok v rovnakej výške možno ďalších niekoľko rokov. Zamestnanci, vykonávajúci prácu pravidelne v noci, čo má preukázateľne negatívne dopady na ich zdravie, si ho budú ďalších niekoľko rokov ničiť za rovnaké peniaze. Pritom každý šiesty zamestnanec u nás pracuje v noci! Podľa európskych štatistík sme tak ľidmi v nočnej práci. Naopak, v Rakúsku či susedných Čechách je to len každý dvadsiaty zamestnanec. Za prácu v sobotu sa na zamestnancov ušetrí 8,3 miliónov eur, za prácu v nedeľu ďalších 13,1 miliónov a za prácu v noci sa ušetrí 26,6 miliónov eur.

● Minister ustúpil aj v tom, že **minimálne mzdové nároky vzrastú paušálne len o 43 eur.** Väčšina možno netuší, čo to znamená. Pracovníci s minimálnou mzdou začnú svoju mzdu dobíhať pracovníkov s kvalifikáciou, zodpovednosťou a vyššou náročnosťou práce, rozpätie medzi jednotlivými stupňami sa zmenší. Tým sa postupne stráca spravodlivosť v odmeňovaní a veľkí zamestnávateľia opäť len ušetria. Toto sa dotkne najviac zamestnancov, vykonávajúcich remeselné práce, rôzne odborné práce s určitým stupňom samostatnosti, zložitejšie špecializované práce (technici a odborní pracovníci, administratívni pracovníci, kvalifikovaní pracovníci a remeselníci, kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve, operátori a montéri strojov a zariadení v podnikoch, kde sa nedosahujú nadštandardné zárobky). Úpravy v stupňoch náročnosti práce sa môžu dotknúť až 1,2 milióna zamestnancov, pričom sa na nich ročne ušetrí ďalších 871,18 miliónov eur.

Dopady pandémie tak zaplatia opäť zamestnanci! Týmto rozhodnutím boli ukrátení:

- na min. mzde o 43,56 miliónov eur
 - na min. mzdových nárokoch o 871,18 miliónov eur
 - na príplatkoch za prácu v sobotu o 8,3 miliónov eur
 - na príplatkoch za prácu v nedeľu o 13,1 miliónov eur
 - na príplatkoch za prácu v noci o 26,6 miliónov eur
- SPOLU je to 962,74 miliónov eur!

ZNEVAŽOVANIE REPREZENTATÍVNOSTI KOZ SR

Napätie z posledného rokovania tripartity medzi ministrom práce, M.KRAJNIAKOM a zástupcami zamestnancov z Konfederácie odborových zväzov sa však neznižilo. Naopak. Potom, čo ich minister verejne označil za „vydieľáčov“ a urazených preto, že sa na výške budúcoročnej minimálnej mzdy dohodol len so zamestnávateľmi, **spochybnil aj reprezentatívnosť KOZ SR pri zastupovaní záujmov zamestnancov.** Uvedol, že KOZ SR, ktorá reálne združuje 25 výrobných a nevýrobných odborových zväzov na Slovensku (zastupuje takmer 900 tisíc zamestnancov) a je najväčšou a najreprezentatívnejšou organizáciou tohto typu, plánuje nahradit' vybranými odborovými zväzmi či občianskymi združeniami - spomenul Moderné odbory Volkswagen (združujú pár tisíc členov), Občianske združenie Pracujúca chudoba či Inštitút zamestnanosti, ktoré však vôbec nie sú stavovskou organizáciou zamestnancov a nespĺňajú základné kritériá pre pôsobenie v tripartite. Zdôvodnil to tým, že KOZ SR by nemala mať „monopol“ na zastupovanie zamestnancov v tripartite a hneď aj pripravil novelu zákona, ktorá by to zmenila. Tu však dochádza ku konfliktu s nadnárodnou legislatívou Medzinárodnej organizácie práce, ktorú Slovensko podpísalo.

Pojem tripartita vysvetľuje Medzinárodná organizácia práce, ktorej dohovormi je viazaná aj Slovenská republika: Tripartita je hospodárske a sociálne partnerstvo medzi štátom (reprezentovaným vládovými orgánmi), zamestnávateľmi (reprezentovanými združeniami a zväzmi) a zamestnancami (zastupovanými odborovými organizáciami). Z uvedených dôvodov je jasné, že členom tripartity môžu byť iba reprezentatívne organizácie zamestnancov - čo sú iba odbory. Preto nie je možné, aby boli členmi rôzne občianske združenia. Navyše, **podľa zákona o trojstranných konzultáciách na celoštátnej úrovni sú zástupcami zamestnancov reprezentatívne združenia odborových zväzov, ktoré združujú zamestnancov v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu z viacerých odvetví hospodárstva s najmenej 100 000 zamestnancami, ktorí sú členmi odborov.**

Vo svojom stanovisku KOZ SR ústami svojho prezidenta, Mariána MAGDOŠKA, uviedla: „Minister práce Milan KRAJNIAK opäť a raz verejnosti (odbornej, odborárskej a laickej) zaklamal. Konfederácia odborových zväzov SR nikdy ministrovi práce nediktovala a ani diktovať nebude, s kým sa má stretávať. Nepožadujeme ani žiaden monopol. Pri 25 členských zväzoch, ktoré reprezentujú zamestnancov rôznych odvetví národného hospodárstva, verejnej a štátnej správy, je naozaj úsmevné obviňovať nás z „jednofarebnosti“. Jediné, čo KOZ SR požaduje, je, aby sa dodržiavali zákony a platili pre všetkých rovnako. Rovnako aj pri preukazovaní dostatočnej reprezentatívnosti, ktorej hranica by mala platiť pre každého zástupcu zamestnancov rovnako. Ako pre KOZ SR - minimálny počet členov 100 tisíc pre vstup do tripartity. Minister práce prizývaním rôznych odborových združení s pochybnou reprezentatívnosťou a mizivou členskou základňou opäť potvrdzuje, že má záujem len o takých zástupcov zamestnancov, ktorí s ním a jeho návrhmi súhlasia. Neskúsenosť a neznalosť je možné istý čas tolerovať, avšak na umelo prezentovaný rešpekt k sociálnym partnerom a dialógu, účelovo zneužívaný na dosahovanie svojich politických cieľov, sa už nedá ani len pozeráť. Ani byť ticho. Sociálny zmier sa skončil!“

Slová prezidenta KOZ SR potvrdili účastníci mimoriadneho Snemu KOZ SR, ktorý 11. septembra 2020 v Bratislave odsúdil realizáciu šiestich protestných pochodov odborárov v šiestich krajských mestách na Slovensku. Všetky sa uskutočnili v priebehu mesiaca.

Viac sa o nich dozvieme v Prioritách v článku Protesty KOZ SR „Za práva všetkých zamestnancov“ na strane 1 a fotoreportáž na stranách 4 až 5.

Text: Anita Fáková

Zdroj a foto: KOZ SR

priority

mesačník OZ KOVO

Vydáva: OZ KOVO v OZK SERVICE, spol. s r.o.
Redakcia: ČSA 25, 974 01 Banská Bystrica.

Tel.: 0911 394 318, e-mail: fakova@ozkovo.sk
Redakčná rada: Mgr. Bc. Pavel KÚŠ, predseda,
členovia: Ing. Daniela LENGVELOVÁ,
Robert MOLNÁR, JUDr. Martin VAVRO,
Ing. Ján ŠLAUKA, Ing. Michal KUKOLÍK

Šéfredaktorka: Mgr. Anita FÁKOVÁ
Grafická úprava: Tomáš BLIČKA - BAWA
Tlač: Tlačiareň D&M, Slovenská Ľupča.
ISSN: 1338-3051

Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia.
Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk.

Najbližšie číslo PRIORIT vyjde 30.10.2020

Štrajková pohotovosť, protest, sprostredkovateľ – nakoniec DOHODA

Od januára absolvovali 25 kôl kolektívneho vyjednávania. V závere júla vyhlásili spor v kolektívnom vyjednaní, štrajkovú pohotovosť a povolali sprostredkovateľa. V polovici augusta zorganizovali protestný pochod ulicami Košíc. Ďalej kolektívne vyjednávali – tentoraz za účasti sprostredkovateľa – až kým sa v závere leta nedohodli a nepodpísali novú kolektívnu zmluvu. Tá platí do marca 2024.

● **Predseda RO OZ KOVO U.S. Steel Košice, J.Varga.**

Najvypuklejším problémom pri vyjednaní novej kolektívnej zmluvy bol pracovný čas. Najväčší zamestnávateľ na východe Slovenska žiadal jeho navýšenie o 2 hodiny týždenne. Odbory nesúhlasili. Nakoniec našli kompromisné riešenie aj výmenou za zachovanie čo najvyššej miery zamestnanosti. **Vedenie košického U.S.Steelu sa zaviazalo, že nebude hromadne prepúšťať.**

Potvrdil to Juraj VARGA, predseda Rady odborov OZ KOVO U.S.Steel Košice: „K dohode pomohli okolnosti, to znamená mediátor (sprostredkovateľ) samotný, ktorého úlohou bolo priblížiť obidve strany, aby sme sa dohodli. Ďalšia okolnosť bola tá, že sme využili všetky prostriedky v zmysle zákona o kolektívnom vyjednaní, to znamená, že sme naozaj vyšli aj na ulicu a sme sa vzájomne podporili. Vedenie spoločnosti ustúpilo, ustúpili sme aj my, je to kompromisné riešenie.“

Problémom týždenný pracovný čas

Spornou bola najmä otázka týždenného pracovného času, ktorý chcel zamestnávateľ zvýšiť z 35,5 na 37,5 hodiny, čo odbory odmietali.

Výsledkom je, že **ak bude zamestnávateľ z objektívnych prevádzkových dôvodov potrebovať predĺžiť pracovný čas o dve hodiny týždenne, bude tak môcť urobiť maximálne na dva mesiace.**

V októbri sa s toto rozhodnutie malo dotknúť zhruba šesťsto zamestnancov. Čas navyše im ale lepšie zaplatia. Predseda J. VARGA upresňuje: „Týka sa to zamestnancov na nákladových strediskách troch divízií závodov - na teplej valcovni, studenej valcovni a na zušľachtovní. V mesiacoch október a november sa to dotkne zamestnancov divízieho závodu Energetika a dcérskej spoločnosti Ferroenergy.“

Každá požiadavka vedenia podniku na predĺženie pracovného času však musí byť schválená odborovou organizáciou. Približuje J.VARGA: „Ďalšie natahovanie pracovného času bude nie prerokovaním, ale schvaľovaním cez odborovú organizáciu, **maximálne však na tri mesiace. Dohromady do roka sa to takto môže udiť na päť mesiacov pri podmienke, že v tarifnej mzde vznikne príplatok za tie odpracované hodiny 11,2%,**“ približil šéf košických odborov. Predlžovanie pracovného času sa pritom nemá dotknúť závodov, ktoré sú najťažšie z hľadiska pracovných podmienok, to znamená prvovýroby, ako sú koksovňa, vysoké pece, oceliareň a časť teplej valcovne.

Európsky trh stagnuje – mzdy neporastú

Kompromisné riešenie zahŕňa aj článok o hromadnom prepúšťaní, ktorého súčasťou je tiež ochrana zamestnancov v predchádzajúcom veku.

K rastu miezd zamestnancov však tento rok nedôjde. **„Nulový rast je pochopiteľný, lebo vieme, v akej situácii je naša firma od mája minulého roka,“** konštatuje odborársky predák.

Situácia na európskom oceliarskom trhu je už dlhodobo zložitá. Na jednej strane je zaplavený lacným dovozom ocele a výrobkov z nej z tzv. tretích krajín – najmä z Číny - a naopak, znevýhodňuje domácich producentov pre

prísne environmentálne požiadavky Európskej únie, ktoré ich výrobu predražujú. Ani vyhladky do budúcnosti zatiaľ nie sú ružové. Najmä s ohľadom na ekonomické dôsledky v súvislosti s koronavírusovým ochorením.

Potvrdzuje to aj komoditný analytik, Boris TOMČIAK: „Zlepšenie európskeho oceliarskeho priemyslu sa očakáva až v budúcom roku. V tomto roku budú všetky spoločnosti zachraňovať súčasnú situáciu a budú sa snažiť o to, aby prežili do ďalšieho roka.“

● **Protest zamestnancov U.S. Steel v Košiciach.**

Hovorca U.S.Steel Košice, Ján BAČA, doplná: „Registrujeme aj navýšenie cien železnej rudy. Vidíme, ako sa prudko menia podmienky na trhu a je veľmi, veľmi predčasné teraz hovoriť o tom, čo bude v najbližších mesiacoch.“

Od polovice minulého roka bol prítom v košickom U. S. Steele zavedený skrátený pracovný týždeň, pričom zamestnanci za voľný deň dostávali časť mzdy. Toto opatrenie chce spoločnosť v októbri zrušiť.

Aktuálne košická hutnícka fabrika aj s dcérskejšími spoločnosťami zamestnáva cca 10 500 zamestnancov.

A.Fáková, Sita

V SAD Prešov v štrajkovej pohotovosti

Zamestnanci prímestskej autobusovej dopravy zo SAD Prešov sú v štrajkovej pohotovosti. Ani po desiatich mesiacoch a siedmich kolách kolektívneho vyjednávania sa im totiž so zamestnávateľom nepodarilo dohodnúť na vyšších mzdách či iných zamestnaneckých výhodách. Celkovo ide o zhruba 300 až 350 zamestnancov, z čoho je 236 vodičov.

Situáciu priblížil Jozef ŽELINSKÝ, predseda Základnej organizácie OZ KOVO SAD Prešov – prevádzka Bardejov: „Keďže ani po desiatich mesiacoch kolektívneho vyjednávania nedošlo k dohode, dospeli sme k tomu, že je to patová situácia. Takže na výboroch základných organizácií sme sa dohodli a rozhodli, že požiadame Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR o určenie sprostredkovateľa a zároveň vyhlásime štrajkovú pohotovosť z dôvodu sporu pri kolektívnom vyjednaní,“ uviedol J. ŽELINSKÝ. Ako ďalej dodal, postup zamestnávateľa pri kolektívnom vyjednaní vníma ako natahovanie času a neochotu dohodnúť sa.

Štrajkovú pohotovosť odborári vyhlásili 8. septembra.

Chcú vyššie mzdy, vedenie je proti

J.ŽELINSKÝ zároveň podotkol, že **od zamestnávateľa požadujú zvýšenie tarifnej mzdy, a to najmä u vodičov z 3,60 eura na štyri eura na hodinu. „Ďalej je to zvýšenie priemernej mzdy v jednotlivých kategóriách o 7,5%. Pôvodná požiadavka bola o 11,5 %, plus ďalšie sociálne výhody, ako je napríklad zvýšenie sumy stravného lístka,“** vysvetlil odborársky predák a doplnil, že od januára do júla tohto roku bola v tejto spoločnosti v kategórii vodič priemerná mzda približne 1015 eur.

Na situáciu zareagoval aj generálny riaditeľ SAD Prešov, Jozef KIČURA : „V súčasnosti prebieha vyjednanie medzi nami a našim odborovým zväzom, ktoré bolo v dôsledku koronakrízy na dva-tri mesiace prerušené. Z toho dôvodu v našej firme poklesli aj výkony, a to asi celkovo o 750.000 kilometrov. Požiadavky odborov by

navýšili mzdu niekde aj okolo 12 %, čo je v súčasnej dobe nereálne. Nevieime sa jednoznačne zaručiť, že požiadavky, ktoré by sme podpísali, že ich do konca roka dodržíme, pretože nevieme, čo spôsobí druhá vlna pandémie nového koronavírusu,“ povedal riaditeľ.

● **Vpravo člen predsedníctva R OZ KOVO- Jozef Balica, v strede predseda ZO OZ KOVO SAD Bardejov - Jozef Želinský a predseda ZO OZ KOVO SAD Prešov, Pavol Kreitler.**

Zamestnávateľ: Priemerné mzdy stúpili vďaka dovolenkám, to stačí

Ako ďalej J. KIČURA povedal, napriek tomu, že v ich spoločnosti došlo k poklesu výkonov, **priemerné mzdy vodičov stúpili. „Z toho dôvodu, že sa vo väčšej miere čerpala dovolenka a priemerné mzdy oproti roku**

2019 vzrástli o 5,6%, čo si myslím, že je postačujúce,“ vysvetlil J. KIČURA.

Vodiči autobusov, ktorí sú často v práci od rána do večera, uznávajú zvýšené výdavky firmy na opatrenia počas pandémie. Sami sú ale v prvej línii vystavení veľkému riziku. Celý deň majú na tvárach rúška a často musia v autobusoch upozorňovať nezodpovedných cestujúcich. Hovorí J. ŽELINSKÝ: „Je to náročné povolanie a za 16 hodín dennej práce takýto plat nie je postačujúci.“

Pripravený aj na ostrý štrajk

Zamestnancov podporil aj materský Odborový zväz KOVO prostredníctvom člena Rady OZ KOVO pre Prešovský región, Jozefa BALICU: „Odborový zväz KOVO podporuje spravodlivé požiadavky zamestnancov SAD Prešov. Nejde iba o vodičov, ale o všetkých zamestnancov. Mohli mať od 1. januára alebo februára zvýšenú mzdu a stále ju nemajú,“ hovorí J.BALICA.

Jozef ŽELINSKÝ hovorí, že ak nebude úspešné ani vyjednanie cez sprostredkovateľa, nevyklúčujú, že medzi zamestnancami začnú zbierať podpisy za vyhlásenie ostrého štrajku.

Naposledy sa v takejto situácii - s hrozbou odstavenia prímestských autobusov - nachádzali vodiči zo SAD Prešov pred dvoma rokmi. Vtedy sa napokon dohodli.

Na kompromis sa aj teraz spolieha generálny riaditeľ SAD Prešov a dodáva, že Prešovský samosprávny kraj by mal v tejto situácii pomôcť zvýšenou dotáciou. Vedenie samosprávneho kraja sa však nechalo počuť, že podnik by si mal začať hľadať finančné rezervy u seba.

A. Fáková, TASR

Protesty KOZ SR

„Za práva všetkých zamestnancov“

Pokračovanie z 1. strany.

Koniec sociálneho zmiernu?

„My sme sa nádejali, že sa stav zmení. Začala sa zneužívať situácia a začalo sa výrazne oslabovať postavenie odborov. Tu už nejde o minimálnu mzdu, ale o po-

stavenie sociálneho partnera KOZ SR ako takého. Už sme ďalej nemohli tolerovať likvidáciu a postavenie odborov a neustály tlak na to, aby sme súhlasili s tým, čo vláda predkladá. Sociálny zmiernu na Slovensku sa skončil,“ uviedol prezident KOZ SR, Marián MAGDOŠKO.

Viceprezidentka KOZ SR Monika UHLEROVÁ uviedla, že minister KRAJNIAK viackrát spochybnil mandát

predstavitelov konfederácie, reprezentatívnosť a počet zamestnancov, ktorých KOZ SR reprezentuje. Vyčísľila, že konfederácia pri kolektívnom vyjednávaní zastupuje na odvetvovej úrovni 829 469 zamestnancov. Ako ďalej zdôraznila, je smutné, že minister sa takýmto spôsobom mstí KOZ SR za to, že majú na veci iný názor. „Máme právo obhajovať záujmy zamestnancov na národnej úrovni-

Trenčín

ni, na podnikovej alebo odvetvovej úrovni, máme právo odmietnuť oslabovanie zamestnancov, oslabovanie práv a nárokov zamestnancov. Zámery ministerstva práce smerujú práve k oslabovaniu. Máme právo nesúhlasiť s predloženými legislatívnymi zámermi, to neznamená, že si niekto zmyslí cieľne nás likvidovať alebo vytvárať prostredie, ktoré zbytočne triešti zastúpenie a reprezentáciu odborov na pôde tripartity.“

Odborári upozornili tiež na negatívny vývoj vo viacerých oblastiach, napríklad rýchly rast cien potravín, zaostávanie za ostatnými krajinami v oblasti miezd či vysoký podiel pracujúcich na zmeny. „Preto sú naše požiadavky oprávnené, požiadavka na rešpekt odborov a zamestnancov je legitímna, oprávnená a nevyhnutná,“ doplnila M. UHLEROVÁ.

6 pochodov s podporou zahraničných odborov

Prvý protestný pochod sa uskutočnil v Košiciach (17.9.), druhý v Prešove (18.9.), tretí v Banskej Bystrici (22.9.),

štvrtý v Žiline (24.9.), piaty v upršanom Trenčíne (28.9.) a posledný v tzv. slovenskom Ríme - v Trnave (29.9.). V každom z miest sa prítomným za prísnych hygienických opatrení prihovorilo vedenie KOZ SR – M. MAGDOŠKO a M. UHLEROVÁ, zástupca výrobných odborových zväzov (E. MACHYNA - OZ KOVO) a výrobných odborových zväzov (P. ONDEK – OZ PŠaV alebo A. SZALAY – SOZ ZaSS).

Konfederáciu v jej aktivitách podporili aj českí, poľskí, maďarskí a rakúski odborári, ktorí jednoznačne odsúdili postup slovenskej vlády a vnímajú nebezpečenstvo ohlásených vládnych opatrení. Neprijateľné je predovšetkým zhoršenie súčasného stavu pri možnostiach uzatvárať kolektívne zmluvy a oslabenie pozície odborov.

Aj podľa Európskej odborovej konfederácie, ktorej je KOZ SR členom, je neakceptovateľné, ak minister práce nazýva odborárov vydieračmi, čo je v rozpore s duchom sociálneho dialógu a neprijateľný útok na legitimitu odborov. „Európska odborová konfederácia bude spolupracovať s KOZ SR a na akékoľvek porušenie ľudských

práv a európskych či medzinárodných dohovorov zo strany slovenskej vlády bude upozorňovať Európska komisia a ďalšie európske a medzinárodné inštitúcie,“ uviedol vo svojom liste generálny tajomník EOK, Luca VISENTINI.

V podpornom liste Medzinárodná odborová konfederácia (MOK), ktorá zastupuje 207 miliónov zamestnancov v 163 krajinách uviedla, že nastal čas na novú sociálnu dohodu medzi zamestnancami, vládou a podnikmi, ktorá by mala obsahovať minimálny prah všeobecnej záruky práce pre všetkých zamestnancov, minimálnu mzdu a kolektívne vyjednávanie, rešpektovanie práv zamestnancov a ich odborov a skutočný sociálny dialóg. „Za tieto ciele bojujeme globálne a dnes sa pridávame k vašim protestom, žiadajúc o adekvátnu mzdu, rešpektovanie dôstojnosti a práv všetkých zamestnancov na Slovensku a rešpektovanie odborov a kolektívneho vyjednávania,“ uviedla generálna tajomníčka MOK, Sharan BURROW.

Text a foto: Anita Fáková

Trnava

Žilina

Okienko BOZP

Ministerstvo práce chce znížiť pokuty za pracovné úrazy s ťažkou ujmu na zdraví

Odborári s tým však nesúhlasia. Konfederácia odborových zväzov (KOZ) SR preto žiada ministerstvo práce a sociálnych vecí, aby sa minimálne pokuty pre firmy za pracovné úrazy, ktorými bola spôsobená ťažká ujma na zdraví, znížili miernejšie.

V súčasnosti pokuta pre zamestnávateľa dosahuje najmenej 33 tisíc eur.

Podľa návrhu rezortu práce a sociálnych vecí by minimálna pokuta v týchto prípadoch mala klesnúť o viac ako polovicu, na 15 tisíc eur.

Odborári požadujú, aby sa najnižšia možná pokuta pre zamestnávateľa za takýchto okolností znížila na 20 tisíc eur. Uviedli to ako zásadnú pripomienku k návrhu novely zákona o inšpekcii práce, ktorú vypracovalo ministerstvo práce a sociálnych vecí.

„Ťažká ujma na zdraví znamená u zamestnanca smrť, zranenie, stratu alebo podstatné zníženie pracovnej spôsobilosti, mučivé útrapy, vyvolanie potratu alebo usmrtenie plodu, zohyzdenie,“ upozorňuje KOZ SR vo svojom stanovisku. Zamestnanec je podľa odborárov pri ťažkej ujme na zdraví poznačený na celý život - má psychické problémy, stratí sociálny status a problém s uplatnením sa v akomkoľvek zamestnaní. „Keď si porovnáme finančné vysporiadanie za priznanú chorobu z povolania a navrhovanú sankciu za ťažkú ujmu na zdraví, je to skoro rovnaké,“ zdôraznili odborári.

Ministerstvo práce navrhuje znížiť minimálnu pokutu firmám za pracovné úrazy, ktorými bola spôsobená ťažká ujma na zdraví, zo súčasných 33 tisíc eur na 15 tisíc eur. Aktuálna výška spodnej hranice pokuty je totiž podľa ministerstva neprimeraná, keďže rovnaká suma sa uplatňuje aj pri smrti následkom pracovného úrazu. Na druhej strane priznáva, že zníženie pokuty bude mať pozitívny vplyv na zamestnávateľov, ktorým budú ukladané nižšie pokuty. „Rovnaká dolná hranica sadzby pokuty 33 tisíc eur za pracovné úrazy s dvoma rôznymi závažnými následkami, teda smrťou a ťažkou ujmu na zdraví, ktorá je upravená v zákone o inšpekcii práce, sa javí ako neprimeraná,“ odôvodňuje ministerstvo práce svoj návrh.

Zdroj TASR, redakčne upravené

Mladí „kováci“ ako súčasť AMO

Akadémia mladých odborárov (AMO) je každoročne možnosťou stretnutí mladých, zameraných ľudí - odborárov, ktorí prišli diskutovať, vymieňať si skúsenosti a názory, a tým prispieť k rozvoju svojej osobnosti a obohateniu odborového hnutia o nové myšlienky a nápady.

Aj preto som veľmi rád jej súčasťou. Keď mi prišla pozvánka na tohtoročnú odborársku akadémiu do Liptovskej Osady (v termíne 11. až 13. 9. 2020), neváhal som ani sekundu a ihneď som sa prihlásil. Zo skúseností z minulých rokov som vedel, že aj tentokrát to bude veľmi kvalitná a pozoruhodná akcia. A nemýlil som sa. Organizátori opäť pripravili skvelý program s názvom Nová vláda a jej zmeny na trhu práce, ktorý bol plný diskusií na zaujímavé a pritom aktuálne témy. Myslím si, že naplnili nielen moje očakávania, ale aj očakávania ostatných účastníkov z desiatich odborových zväzov - za čo Konfederácii odborových zväzov (KOZ) SR v spolupráci s nadáciou Friedrich Ebert Stiftung (FES) - zastúpeniu v Slovenskej republike, ale aj domovskému zväzu OZ KOVO patrí veľká vďaka.

Celou akadémiou sa niesla emotívna diskusia s viceprezidentkou KOZ SR Monikou UHLEROVOU o súčasnej kríze v tripartite, jej dopade na sociálny dialóg a postavenie odborov v kontexte súčasnej, pandemickej doby, ktorú sme absolvovali hneď v piatok (11.9.) večer. Na druhý deň sme diskutovali aj o:

- zmenách v priemysle a priamo vo výrobných podnikoch v súvislosti s prebiehajúcou pandémie COVID-19, pričom diskusiu výborne dopĺňali kolegovia z nevýrobných sektorov - učitelia, zamestnanci úradov, pracovníci z obchodu a služieb,
- plánovaných zmenách Zákonníka práce a ich dopadom na odbory a samotných zamestnancov,
- úskalíach a novinkách, na ktoré sa musíme pripraviť príchodom nových druhov prác a o množstve zaujímavých

dát a štatistík, z ktorých môžeme čerpať veľmi potrebné informácie pri prispôbovaní sa novým podmienkam, a ktoré zhromažďuje CELSI.

V sobotu poobede s nami prišiel diskutovať aj Peter PELLEGRINI, predseda strany Hlas-SD a bol evidentne milo prekvapený, že odborármi sú aj mladí ľudia, ktorým záleží nielen na vlastných pracovných podmienkach, ale aj na pracovných podmienkach ostatných kolegov, a tie sa snažia zlepšiť aj prostredníctvom práce v odboroch.

Každá AMO je predzvestou tej nasledujúcej, preto sme sa v posledný deň tradične rozprávali o tom, ako ďalej, a samozrejme sme nezabudli - pod taktovkou Miroslava HAJNOŠA z KOZ SR - natočiť niekoľko propagačno - motivačných video odkazov. Účasťou na týchto mladých odborárskych akadémiách však pozorujem aj posun účastníkov v ich profesionalite, vystupovaní a komunikácii. Súčasťou programu totiž vždy býva veľa zaujímavých a vysoko kvalifikovaných diskusií, a preto je super, že FES dlhodobo podporuje KOZ SR pri práci s mládežou. Verím, že tento skvelý projekt bude pokračovať aj naďalej a vychová nových lídrov odborového hnutia na Slovensku. Už sa neviem dočkať najbližšej akadémie, kde sa opäť stretne silná skupina mladých ľudí, ktorí chcú niečo zmeniť a verím, že spoločne sa nám to podarí.

Autor: Miloš TÓTH,
Základná organizácia OZ KOVO PCAS,
člen komisie Rady OZ KOVO pre prácu s mládežou
Foto: KOZ SR

Na záver krátka anketa účastníkov:

1/ Martin ČECH,
Základná organizácia OZ KOVO KIA Žilina:

„Akadémia mladých odborárov som sa zúčastnil po niekoľkokrát a opäť by som chcel vyzdvihnúť organizáciu. AMO je každoročne skvelým miestom, kde si môžu odborári z rôznych zväzov vymeniť skúsenosti, názory a dozvedieť sa mnoho aj z prostredia práce mimo vlastnú sféru. Táto akadémia bola tematicky zameraná na okolnosti, spojené so začiatkom úradovania novej vlády a s možnými dopadmi jej vládnutia na zamestnanecké prostredie či Zákonník práce. Snáď boli vstupy, venované tejto otázke, dostatočným teoretickým úvodom pre zúčastnených v ich nadchádzajúcej práci, najmä v tomto, zdá sa, pre odbory náročnom období. Diskusia neobišla ani situáciu na pracoviskách

v súvislosti s pandemiou, či potrebu hľadať inovátné formy získavania členov odborov. AMO je vždy prínosom pre účastníkov a ich získané vedomosti a rozhľad pomáhajú zlepšovať aj kvalitu práce našich základných organizácií.“

2/ Stanislava Žideková,
Základná organizácia OZ KOVO LIDL:

„AMO jednoznačne splnilo moje očakávania, diskusie boli veľmi zaujímavé a diskusné príspevky vnímam ako prínos aj pre moje ďalšie pôsobenie v odboroch. Veľká vďaka patrí taktiež organizátorom a podporovateľom, vďaka ktorým je program AMO taký zaujímavý. Toto stretnutie mladých ľudí je dobre znamenie pre budúcnosť odborového hnutia na Slovensku.“

Z ODBORÁRSKEJ KUCHYNE ZASADALA RADA OZ KOVO

Prvýkrát v tomto roku sa 11. septembra v Žiline stretli členovia najvyššieho orgánu Odborového zväzu KOVO medzi zjazdami – Rady OZ KOVO. Doteraz – kvôli epidemiologickej situácii v súvislosti s ochorením na Covid 19 – sa takéto stretnutie nemohlo uskutočniť, naliehavé záležitosti schvaľovali členovia Rady „per rollam“ (hlasovanie prostredníctvom rozposlania dokumentu) a aj toto zasadanie sa dialo s dodržiavaním prísnych hygienických opatrení.

Prítomní si od predsedu Rady OZ KOVO, Emila MACHYNU, vypočuli aktuálne informácie zo zasadnutí Hospodárskej a sociálnej rady (tripartity) a Konfederácie odborových zväzov, týkajúce sa najmä rokovania o výške budúcej minimálnej mzdy a napäť komunikácie medzi ministrom práce M.KRAJNIAKOM a zástupcami Konfederácie odborových zväzov, ktorých reprezentatívnosť minister aktuálne spochybnil.

Následne delegáti schválili rozpočet zväzu na budúci rok, podporili plánovanú činnosť a rozpočet v rámci BOZP, tiež akcie, súvisiace s medzinárodnými aktivitami zväzu a z úst podpredsedníčky Rady OZ KOVO, Moniky BENEDEKOVEJ, získali informácie o stratégii kolektívneho vyjednávania v OZ KOVO na rok 2021, ale aj o výsledkoch kolektívneho vyjednávania na odvetvovej úrovni v tomto roku. V danom kontexte vyvstala otázka v súvislosti s vyhlásením štrajkovej pohotovosti kováčkov v strojárskom odvetví, nakoľko prezident zamestnávateľského zväzu (A. BELAJEV), s ktorým OZ KOVO kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa v strojárskom odvetví vyjednáva, aj napriek ústnej dohode a príslubom opakovane odmieta túto zmluvu podpísať, čím ju znefunkčňuje. Vo svetle pláno-

vaných septembrových konfederáčných protestných zhromaždení na podporu zákona o minimálnej mzde a zachovania dobrého mena KOZ SR, sa však zatiaľ žiadne protestné aktivity kováčkov v tomto smere neodsúhlasili s dovetkom, že konečné rozhodnutie navrhnu a odobria členovia Rady do polovice októbra formou „per rollam“.

Členovia Rady v závere schválili kandidátov na delegátov a technicko-organizačné materiály k pripravovanému VIII. zjazdu OZ KOVO, ktorý sa má uskutočniť v máji budúceho roka. Samozrejme, ak to epidemiologická situácia v danom čase dovoľí.

Na koniec prítomní zagratulovali kolegom, ktorí v tomto roku oslávili jubileum – Miroslavovi CHLÁDEKOVÍ (50 r. - ZO OZ KOVO KIA Žilina), Bartolomejovi FENIČINOVÍ (50 r. - RO OZ KOVO U.S.Steel Košice) a Michalovi HROZOVÍ (60 r. - ZO OZ KOVO BEZ Transformátory Bratislava). S prítomnými sa rozlúčil aj dlhoročný člen Rady zo SEZ Tlmače, Roman LUKÁČ, ktorý mení zamestnanie. Všetkým prajeme veľa zdravia a všetko dobré.

Text a foto: A.Fáková

Budú strojáři štrajkovať?

V strojárskom odvetví bol narušený sociálny zmier. Dôvodom je nepodpísanie kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre oblasť strojárskohu priemyslu medzi Odborovým zväzom KOVO a Zväzom strojárskohu priemyslu SR (ZSP), ktorá zakotvuje minimálne štandardy a minimálne nároky v pracovno-právnej oblasti, v sociálnych vzťahoch a v právach a povinnostiach zamestnancov.

„Odborový zväz (OZ) KOVO naďalej trvá na okamžitom podpísaní kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa a obnovení sociálneho mieru v tomto odvetví. Zároveň podnikneme všetky potrebné kroky, aby k podpisu tejto zmluvy došlo. Z tohto dôvodu požiadame o určenie sprostredkovateľa na riešenie kolektívnych sporov. Navrhujeme vyhlásenie štrajkovej pohotovosti v celom odvetví strojárskohu priemyslu a v prípade, ak ani napriek tomu nedôjde k dohode a podpisu tejto zmluvy, sme pripravení ísť aj do nejakých nátlakových aktivít,“ informovala podpredsedníčka Rady OZ KOVO Monika BENEDEKOVÁ.

● Členovia vyjednávacieho tímu za OZ KOVO: zľava S.Lupták, J.Gabonay a podpredsedníčka M.Benedeková.

To tu ešte nebolo

K podpisu odvetvovej kolektívnej zmluvy strojárskohu tak neprišlo ani po siedmich mesiacoch od spoločnej dohody medzi OZ KOVO a Zväzom strojárskohu priemyslu (ZSP) SR. Podľa podpredsedníčky M.BENEDEKOVEJ to prezident zamestnávateľského zväzu, Alexej BELAJEV, nepodpísal s odôvodnením, že v tejto krízovej situácii by takáto zmluva znamenala ohrozenie strojárskych podnikov.

„OZ KOVO túto argumentáciu odmieta, pretože zmluva vyššieho stupňa je odvetvou a zakotvuje minimálne štandardy a minimálne nároky v pracovno-právnej oblasti a v sociálnych vzťahoch a práva a povinnosti zamestnancov,“ hovorí M. BENEDEKOVÁ a pokračuje: „Práve naopak, neexistencia kolektívnej zmluvy vedie k prehĺbaniu rozdielov medzi podnikmi samotnými, no predovšetkým k prehĺbaniu regionálnych rozdielov. OZ KOVO nesúhlasí, aby celá táčňa krízy zostala len na pleciach zamestnancov v podobe znižovania ich náro-

kov a ďalšieho narušenia pracovno-právnych vzťahov,“ pokračuje podpredsedníčka zväzu.

Kolektívna zmluva je zároveň aj akousi deklaráciou o fungovaní sociálneho dialógu. Jej nepodpísanie je preto bezprecedentným javom, ktorý sa počas celej éry fungovania sociálneho dialógu medzi OZ KOVO a ZSP SR nevyskytol. Podľa M.BENEDEKOVEJ je to aj negatívny signál pre 35 000 zamestnancom strojárskohu odvetvia, ktorí boli touto zmluvou viazaní. Rovnako situáciu vnímajú aj odboroví predáci zo strojárskych podnikov, na ktoré sa vzťahuje alebo sa ňou pri vyjednávaní riadia.

Predsedu Základnej organizácie (ZO) OZ KOVO PPS Detva, Stanislav LUPTÁK, ktorý je zároveň aj členom odborárskeho vyjednávacieho tímu, doplnil, že vyjednávanie boli dlhé a boli urobené rôzne kompromisy. Postup zamestnávateľského zväzu neschvaľuje. „Toto nie je fér a určite to nie je v poriadku,“ podotkol S. LUPTÁK.

Podľa predsedu ZO OZ KOVO ZTS Krompachy, Jána GABONAY, ide o škandalózný stav. „Je veľmi prekvapujúce, že vo vedení Zväzu strojárskohu priemyslu nachádzame partnera, ktorý odmieta rešpektovať inak štandardné postupy. Zamestnávateľia od zamestnancov striktné požadujú dodržiavanie a rešpektovanie interných štandardov. Od zamestnancov požadujú to, čo sami nie sú ochotní akceptovať,“ myslí si J. GABONAY.

Ohrozenie podnikov?

Generálny sekretár ZSP SR, Andrej LASZ, to vidí inak: „Sociálny dialóg na podnikovej úrovni funguje bez problémov. Práve vďaka korektným vzťahom a súdržnosti medzi zamestnancami a zamestnávateľmi mnohé firmy zvládli posledné náročné mesiace po zdravotnej aj ekonomickej stránke. V aktuálnej nestabilnej situácii, keď mnohé fabriky vyrábajú na menej než 50 %, a keď nevieme odhadnúť, ako sa situácia bude vyvíjať ďalej, sme požiadali OZ KOVO, aby rokovania pokračovali na jeseň 2020. Nakoľko aj štát upravuje Zákoník práce a zavádza mnohé záchranné opatrenia na udržanie zamestnanosti, považujeme za riskantné plošne rozšíriť kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa vyjednanú za úplne iných ekonomických i spoločenských podmienok,“ dodal A. LASZ.

Anita Fáková, Síta

Zdroj: Úsek ekonomiky a kolektívneho vyjednávania OZ KOVO, Bratislava

Žilinský HMSK Logistics so zmluvou

Vírusové ochorenie COVID 19 nás prenasleduje už niekoľko mesiacov a rôznymi spôsobmi ovplyvňuje náš pracovný i súkromný život. Množstvo kompromisov a obmedzení nás síce na jednej strane obmedzuje, ale na strane druhej aj dokazuje, že aj s takými obmedzeniami sa treba a dá naučiť žiť. V nemalej miere zasiala koronavírusová epidémia aj do kolektívneho vyjednávania na podnikovej úrovni. Napriek tomu sa však vo viacerých spoločnostiach podarilo zainteresovaným uzavrieť kolektívne zmluvy a zlepšiť tak mzdové, sociálne i pracovno-právne podmienky zamestnancov.

Dobrá správa pre svojich zamestnancov má v tomto smere jeden z významných dodávateľov automobilky KIA Motors Slovakia, žilinský distribútor a špecialista na logistiku autodiélov, HMSK Logistics, s.r.o. Aj keď kolektívne vyjednanie v spoločnosti začalo neskôr ako po minulé roky, bolo o to intenzívnejšie. Prvé kolo sa uskutočnilo 25. mája 2020 a následne sa uskutočnili ešte ďalšie dve kolá skutočne náročných kolektívnych vyjednaní.

Vyjednali vyššie mzdy

V závere júna sa nakoniec zástupcovia vedenia firmy a predstavitelia odborov zo Základnej organizácie OZ KOVO HMSK Logistics - na čele s predsedom Jánom PALACKÝM a členom podpredsedníctva Rady OZ KOVO pre Žilinský región, Jaroslavom KORDEKOM - dohodli na mzdovom raste pre zamestnancov na rok 2020. Výsledkom je zvýšenie ich základných miezd, a to paušálne pre každého operátora o 60 eur mesačne, pričom o rovnakú sumu sa zvýšia aj základné mzdy supervízorom a administratívnym zamestnancom. To všetko so spätnou účinnosťou od 1.apríla 2020. Predseda odborovej organizácie - Ján PALACKÝ - k danému podotkol: „Navýšenie základných miezd bolo pre nás absolútnou prioritou, nakoľko sa jedná o zaručenú časť mzdy, ktorú neovplyvňujú iné ukazovatele, čo je obzvlášť dôležité najmä v súčasnej situácii. Môžeme spomenúť aj dohodnuté mzdové zvýhodnenie za poobednú zmenu vo výške 0,30 € / hod. či mzdové zvýhodnenie za nerizikovú nočnú prácu vo výške 1,50 € / hod. Odbory sa so zamestnávateľom tiež dohodli, že sa zamestnancom vypláti aj jednorazový bonus za úspešné zvládnutie roka a budovania firemnej značky, a to vo výške 400 eur/ čistu v závislosti od pomeru celkového odpracovaného času k fondu pracovnej doby zamestnanca za predchádzajúci kalendárny rok, a to za rovnakých podmienok, ako to je v spoločnosti KIA Motors Slovakia.

Ako uviedol ďalej uviedol predseda J. PALACKÝ: „Ambície pred koronakrízou sme mali nepochybne vyššie, najmä v oblasti príplatkov, avšak sú tu nečakané, objektívne faktory, spojené s chorobou COVID-19, t.j. pokles výroby, a tým pádom aj prepád tržieb a zisku, neistota v automobilovom priemysle, znižovanie počtu zamestnancov a pod. Som však presvedčený, že navýšenie základných miezd plošne o 60 € nie je výsledkom, za ktorý by sme sa mali – obzvlášť v súčasnej situácii - hanbiť. Chceme sa týmto poďakovať p. Jaroslavovi KORDEKOVÍ za usmernenia a pomoc, ako aj všetkým mojim kolegom, ktorí sa kolektívneho zúčastňovali, vrátane všetkých tých, ktorí nás podporovali.“

Autori: jk, J.Palacký, spracované redakciou

Až 35% Slovákov žije od výplaty k výplate

Slováci pravidelne nešetia. Dôvodov – subjektívnych i objektívnych – je samozrejme viac. Podľa aktuálnych údajov štatistického úradu Európskej únie (Eurostat) nevedelo za vlaňajšok čeliť nečakaným finančným výdavkom až 30 percent Slovákov.

Od roku 2016, kedy sa do finančnej tiegne dostalo takmer 40% Slovákov, sa situácia mierne zlepšila, a to aj vďaka rôznym podporným opatreniam a mzdovému rastu. „Koronakríza však mnohých zaskočila a ukázala, že ľudia nemajú dostatočne vytvorené rezervy,“ priblížila ekonomická analytička Lenka BUCHLÁKOVÁ.

„Na koronakrízu nebol nikto pripravený. Mnohí prišli o prácu, alebo sa im okresal príjem. Práve v tomto období ľudia siahajú na rezervy. Hlavným argumentom nešetrenia je, že nie je z čoho. Štatisticky až 35 % Slovákov žije od výplaty k výplate a najhoršie pre nich je, ak prídu

o prácu alebo skončia na PN-ke, a musia pokryť vyššie výdavky na zdravotnú starostlivosť,“ hovorí analytička.

V rámci krajín V4 sú Slováci v prípade neschopnosti čeliť nečakaným finančným výdavkom druhí najhorší po Maďarsku (33 %). V susednej Českej republike sa v takejto situácii ocitá pätina ľudí ročne. V Poľsku je to približne 29 % ľudí.

Najhoršie sú na tom slobodné matky

„Najviac sú na Slovensku postihnuté slobodné matky. Vlni žilo od výplaty k výplate až 45 % takýchto domácností! V prípade domácností s dvomi rodičmi a dvoma deťmi je to zhruba štvrtina.“

V rámci celoeurópskeho priemeru sa nachádzame približne v strede. Situácia je však u nás horšia najmä preto, že našu ekonomiku kríza výrazne poznačila, čo sa premietlo do príjmov slovenských domácností. To môže uvrhnúť do neschopnosti čeliť nečakaným finančným výdavkom ešte viac ľudí,“ doplnila analytička.

Velkú rolu zohráva aj príjem. Vlni videlo na výplatnej páske sumu nižšiu ako 600 eur v hrubom až 7,8 %

zamestnaných Slovincov a 7% zamestnaných Slovákov. Teda okolo 154 tisíc ľudí. Na výšku mzdy vplýva aj región, dosiahnuté vzdelanie a vek. Prešovský alebo Banskobystrický región, mladý človek alebo preddôchodca, zväčša ženy a základné či stredné vzdelanie – to sú najčastejšie poznávacie znaky. Zo zamestnaní, v ktorých takúto nízku mzdu dostanete, sú to najmä ubytovacie a stravovacie služby, administratívne služby, upratovanie a stavebníctvo.

Treba šetriť

Ekonomická analytička preto odporúča mať finančnú rezervu vo výške minimálne 6-tich mesačných výdavkov, ideálna suma je 6 až 12 mesačných výdavkov. „Ak sú napríklad mesačné výdavky domácnosti 1 500 eur, výška finančnej rezervy by mala byť minimálne 9 000 eur. Počas štandardného obdobia je dôležité pravidelne odkladať peniaze a snažiť sa nasporiť odporúčanú sumu v horizonte maximálne 5-tich rokov. Ak napríklad je potrebné zvýšiť rezervu o 3 000 eur, malo by sa odkladať minimálne 50 eur mesačne,“ uzavrela.

Zdroj: www.finance.sk

Krížovky s úsmevom

	svalstvo	1. časť tajničky	EČV Rožňavy	nórsky prozaik (Jacob)	tesne prilíha	spája cinom	Emanuela (dom.)	Mladík sa príde vyspovedať a keď už viac ako desať minút hovorí svoje hriechy, farár sa na neho oborí: - Synu,... (Dokončenie tvorí tajničku krížovky.)		
zdrapy, franforce								solmizačná slabika	tiež, tak isto (z lat.)	3. časť tajničky
varom zbavím nečistoty										
znižený tón A			jednoklonný nerast bod v hre (kart.)							
chyt'				lunetové klenby druh ošípanej						
Pomôcky: Aal, item, malm, bakon, Haná	veľký neporiadok (expr.)	otlika 2. časť tajničky						znižený tón E natvrdo		
prudko siaha (expr.)							temnota symbol na obrazovke počítača			
ženské meno						rímske číslo 4 záves v divadle		ubezpečenie	4. časť tajničky	
zaručene, iste					skyva, krajec Ježišov učeník					
skratka európskeho pohára			napočudovanie stávali sa šerými							
drobný bodavý cudzopasný hmyz				stážnosť citoslovce rupnutia						
Pomôcky: point, okruch, linarit	Veronika (dom.) posvätný zákaz						EČV Tvrdošina oddiel jury			
Terézia (dom.)							skratka metionínu oblečenie (kniž.)			
začiatočník						kraj na Morave EČV Prešova				
ples (hovor.)				popáliš						
sluchové orgány				poľujeme!						!

Zasmejme sa

Dvojica je na lekárskej prehliadke, manžel sa sťažuje: „Pri prvom milovaní celkom fajn, ale pri druhom sa veľmi spotím, a to ma teda dosť znepokojuje!“ Lekár prehliadne jeho a aj manželku a tej sa pýta: „Obaja vyzeráte zdravo, len manžel sa sťažuje na silné potenie pri druhom milovaní, neviete prečo?“ „Samozrejme, že viem! Lebo prvýkrát je to v januári a druhýkrát v auguste!“

Manželia sa nevedia dohodnúť na tom, kde strávia spoločnú dovolenku. Manžel chce ísť lyžovať do Tatier, manželka chce cestovať do Egypta k moru. Ako vyzerá kompromis? Všetci idú k moru, ale manžel si so sebou môže vziať lyže...

Rozhovor manželov večer v spálni:

„Drahý, som tučná?“

„Nie, nie si tučná.“

„Pošepkaj mi to do ucha.“

„Nie si tučná.“

„Do druhého...!“

„To fakt chceš, aby som ťa obchádzal?!“

Príde mladá vymaľovaná slečna do cukrárne a zahlási: „Prosím si kávu 5v1.“

Čašník sa nechápavo pýta: „A to je aká?“

„Cukor, mlieko, keksík, heslo na wi-fi a nabíjačku na telefón.“

